

Нематеріальний потенціал країни можливо оцінити за показником обсягу реалізованих послуг. Представлені показники мають різні одиниці виміру, тому для можливості порівняння розвитку потенціалу у різних сферах та видах діяльності зручно використовувати темпи зростання показників, а також інтегрований показник «Темп зростання економічного потенціалу», який являє собою середню геометричну величину. Використання темпів зростання показників дозволяє простежити динаміку розвитку потенціалу країни.

Проаналізувавши потенціал економіки України за 1996-2013 роки за представленими показниками, зроблено такі висновки. Починаючи з 1991 року, після набуття Україною незалежності, економіка країни зазнавала певних труднощів. Багато підприємств закривались, або працювали не на повну потужність. До 1998 року проводилась масова приватизація державних підприємств, основною метою якої було оздоровлення економіки. Мета приватизації не була досягнута. 1998 рік – рік фінансово-економічної кризи в країні. Починаючи з 1999 року економіка країни почала поступово відроджуватись. Потенціал сферинематеріального виробництва розвивався швидшими темпами, ніж потенціал сфери матеріального виробництва, що відповідає світовим тенденціям зростання споживання послуг. Але найбільший розвиток відбувся у торгівлі. Це свідчить про зростання доходів і, відповідно, купівельної спроможності населення.

Найнебезпечніша ситуація склалась у сільському господарстві. Цей вид діяльності практично не розвивався в країні за аналізований період, земельні та інші ресурси цього виду діяльності використовувались неефективно.

Значний спад розвитку потенціалу України відбувся у 2009 році внаслідок світової фінансово-економічної кризи, при чому це не стосувалося послуг. У 2013 році розвиток промислового і транспортного потенціалу зупинився. Ці ж тенденції перенесені й на 2014 рік.

Найбільш вагомими факторами, які впливають на економіку України є політичні. Їх вплив простежується через уповільнення темпів зростання показників розвитку економічного потенціалу держави у роки політичних потрясінь. Також треба визнати, що нестабільний розвиток і нетривалі позитивні зміни є наслідком суттєвого зниження морального і культурного рівня населення країни. Тому розпочинати знову розбудову держави необхідно саме на засадах підвищення рівнів культури, освіти, науки.

Література:

1. Матеріали журналу «Генеральний директор». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до журн.: <http://www.director.com.ua>.
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

ДОСЛІДЖЕННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ УДОСКОНАЛЕННЯ ТРАНСПОРТНО-ЕКСПЕДИТОРСЬКОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ВАНТАЖНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ

Н.В. Акименко, к.е.н., доцент
К.І Рябова

Одеський національний політехнічний університет

Актуальність проблеми. Транспортно-експедиторська діяльність, а також транспортно-експедиторські послуги виступають невід'ємною частиною підприємницької діяльності, транспортних перевезень, логістики і, зокрема, зовнішньоекономічної діяльності. Ця галузь є дуже перспективною як для фізичних і юридичних осіб, так і для науковців. Вона є забезпечувальною для підприємств промислової галузі, бо здійснює доставки як сировини до промислових підприємств, так і їх продукції до споживачів і таким чином сприяє їх розвитку.

На сучасному етапі ускладнення організації функціонування транспортних систем і підвищення вимог до транспортних операцій за показниками надійності, стійкості, безпеки і

конкурентоспроможності, особливу актуальність набуває проблема формування ефективного транспортного експедиторства. Хоча ця тема є дуже розповсюдженою, вона ще досі потребує подальших досліджень, особливо це стосується теоретичного аспекту [1].

Потреба в удосконаленні транспортно-експедиторських послуг обумовлена недостатньо розвиненою галуззю, а саме незадовільним рівнем фінансування та розширення сфер підприємницької діяльності. Тому дослідження методів удосконалення транспортно-експедиторського обслуговування є актуальним як для розвитку самої галузі, так і для розвитку економіки країни в цілому.

Згідно з діючим Законом України «Про транспортно-експедиторську діяльність» (від 1 липня 2004 р. № 1955-IV) транспортно-експедиторська діяльність визначається як підприємницька діяльність із надання транспортно-експедиторських послуг з організації та забезпечення перевезень експортних, імпорتنих, транзитних або інших вантажів; транспортно-експедиторська послуга визначається як робота, що безпосередньо пов'язана з організацією та забезпеченням перевезень експортного, імпортного, транзитного або іншого вантажу за договором транспортного експедирування [2].

Сьогодні транспортно-експедиційні посередники є членами відповідних спілок та асоціацій. Ці спілки відіграють головну роль у формуванні потенціалу транспортних підприємств, сфер їх послуг, а також гідного рівня довіри у зарубіжних замовників і підприємств. В Україні створені і функціонують наступні асоціації. Асоціація «Європейська спілка транспортників України» – професійна асоціація транспортних підприємств України, яка є добровільним, недержавним, некомерційним, неприбутковим об'єднанням. Асоціація міжнародних експедиторів України (АМЕУ). Вона була створена в 1994 р. і вже з 1995 р. є членом Міжнародної федерації експедиторських асоціацій (FIATA). На сьогодні АМЕУ об'єднує понад 130 експедиторських підприємств України, що забезпечують організацію понад 50% імпорتنих і експортних перевезень вантажів і понад 70% транзиту, який здійснюється всіма видами транспорту [3].

Згідно з даними Міжнародної федерації експедиторських асоціацій (FIATA), на сьогодні 75-80% відправлень зовнішньоторговельних вантажів оформлюється не вантажовідправниками, а за їх дорученням транспортно-експедиторськими посередниками. Тому зростає роль вимог до кваліфікації сучасного експедитора, особливо вимоги щодо вміння сконструювати оптимальну логістичну схему доставки вантажу від виробника до споживача, товару – від продавця до покупця, за участю декількох видів транспорту, найчастіше з оформленням усіх необхідних експедиторських документів [4].

В економічній літературі питання теорії та практики транспортного обслуговування зовнішньої торгівлі розглядалися в працях відомих зарубіжних науковців: Кендалла Л.К., Кейнса Дж. М., Ліндєрта П.Х., Альдертона П.М., Бенсона Д., Уайтхеда Дж., Гехтбарга А. Питанням ефективності і функціонування транспортно-експедиторської діяльності приділяли увагу такі українські і російські вчені і фахівці, як Коскіна Ю. А., Пічугіна Ю.В., Буніча П.Г., Бурмистрова М.М., Винникова В.В., Краєва В.І., Котлубай М.І., Лівшиць В.Н., Лимонов Е.Л., Міхін А.А., Немчиков В.С., Примачов Н.Т., Раховецький А.Н., Румянцева А.П., Боровський В.М., Жихарева В.В., Захаров О.В., Дергачов В.О., Приходько Ю.М., Котлубай О.М. та інші науковці [1].

Успішна діяльність транспортно-експедиторської фірми залежить від цілого ряду чинників. Головним з них виступає у першу чергу професійна компетентність кожного експедитора. Заохочуючи та мотивуючи своїх працівників, компанія в змозі досягти великих успіхів в своїй діяльності. В процесі експедиторської діяльності були виявлені чинники, які сприяють мотивації експедиторів. До таких чинників відносяться наступні: посадовий оклад – 52%; можливість кар'єрного росту – 21%; привілеї, пов'язані з графіком роботи – 9%; премії за інтенсивність роботи та кількість укладених контрактів – 8%; дружній колектив – 5%; премія за стаж роботи в компанії – 3%; різні корпоративні заходи – 2% [5].

Однією з головних можливостей удосконалення обслуговування виступає саме кваліфікаційний рівень кожного працівника компанії. Для того щоб надавати якісні послуги з транспортного експедирування вантажів, персонал транспортно-експедиторської фірми повинен мати необхідний спектр глибоких фахових знань у даній сфері.

Транспортний експедитор повинен знати закони та інші нормативні правові акти, що стосуються транспортної і транспортно-експедиторської діяльності, а саме: міжнародні угоди і конвенції по транспорту; рухомий склад видів транспорту; технологію й організацію

транспортно-експедиторського обслуговування; експлуатаційні можливості транспортних шляхів і термінальних систем та ін. Саме тому запорукою успіху розвитку транспортно-експедиторського підприємства може стати сертифікація якості своїх послуг відповідно до існуючих стандартів, здійснювання професійної підготовки та перепідготовки фахівців та підвищення кваліфікації спеціалістів транспортно-експедиторських підприємств.

Невід'ємною частиною можливостей удосконалення також може стати можливість об'єднання експедиторів, що надасть велике прискорення інтеграційного процесу входження в світовий ринок.

З цією метою керівництву підприємств було б доцільно впроваджувати основні логістичні концепції управління доставкою вантажів в міжнародному транспортному сполученні на основі використання логістичних систем.

Саме тоді підприємство зможе в найкоротші терміни домогтися максимальної координації планів транспорту з іншими сферами матеріального виробництва, сприяти належній організації вантажно-розвантажувальних робіт, більш повному завантаженню транспортних засобів, прискоренню їхнього обороту, найбільш раціональному використанню усіх видів транспорту, усуненню збиткових і зустрічних перевезень і кращому використанню контейнерного парку.

Таким чином, транспортно-експедиційна діяльність і її удосконалення виступає головною частиною сучасного світу, що надає стабільний розвиток економіки й конкурентоспроможності транспортно-експедиторських підприємств України. Завдяки використанню різних можливостей удосконалення транспортно-експедиторського обслуговування, торгівля та надання послуг різного виду на вітчизняному, й на зовнішньому ринках виступатиме більшим прибутковим в бюджеті України. Покращення ж самої логістичної системи забезпечує: цілісність та якість товарів, можливість надання більш широкого спектру послуг, надійність й безпеку споживача і покупця.

Отже, удосконалення транспортно-експедиторського обслуговування міжнародних вантажних перевезень – це дуже важливий крок, який є всесвітньо з'єднуючим ланцюгом, що в змозі сприяти виведенню України на більш високий рівень економічного розвитку.

Література:

1. Федосенко М.О. Транспортно-експедиторська діяльність в Україні. Економічні науки / Логістика. – 2011 р. [Ел. ресурс] Режим доступу : http://www.rusnauka.com/14_NPRT_2010/Economics/66613.doc.htm
2. Стаття 16 Закону України «Про транспортно-експедиторську діяльність» від 1 липня 2004 р. № 1955-IV.
3. Коскіна Ю.А. «Експедиторська діяльність, як різновид посередництва у придбанні транспортних послуг», Рубрика: Соціум. Наука. Культура, Технічні науки – 2012. – No 4. – С. 1–3.
4. Транспортное обеспечение внешнеторговых операций. Коммерческий справочник. - СПб.,– 2002. – С.430.
5. Неруш Ю. М. Коммерческая логистика: учебник / Ю. М. Неруш.-М.: ЮНИТИ, – 2001. – С.270.